

ganske vist hørt Røster om, at det var godt at faa Undervisningstiden for de store Drengene indskrænket et Par Dage om Sommeren, men jeg tror ikke, at det vil finde nogen Anklang hos os. I Jylland ere Forholdene imidlertid anderledes, og jeg ser, som sagt, saaledes paa denne Bestemmelse, at den nærmest er opstillet af Hensynet til Jylland, og det er man vel meget fornøjet med. Man skal dog ikke være alt for glad derved. Jeg skal tillade mig at oplæse det første Stykke af Paragraffen:

„Ministeren bemyndiges til efter Forslag af den stedlige Skolebestyrelse dels at tillade, at Undervisningen i en Poge-skole, Vinterskole eller Biskole, hvor der hidtil i enkelte Egne af Landet har været anvendt, uksamnerede Lærere (Lærereinder), fremdeles besørages af en af Skole-direktionen anerkendt, uksamineret, ikke fast ansat Lærer (Lærerinde), for saa vidt og saa længe Børnetallet i denne Skole ikke overstiger 35, dels at indrømme Tilladelse til Undervisningens Ordning paa tilsvarende Maade ved ny Skoler i paa-gældende Egne af Landet.“

Ministeren kan altsaa give Tilladelse til, at de bestaaende Forhold paa de paa-gældende Egne — jeg kender dem ikke, men jeg kan nok tænke mig, hvorledes de ere — vedblive at bestaa. Men Ministeren har vist ikke saa megen Forkærlighed for Kommunerne eller tager saa meget Hensyn til deres Udgifter, og hvad Skole-direktionen angaar, har den i Reglen ikke saa megen Kærlighed til Kommunerne, som den har til, at der træffes ny Bestemmelser vedrørende Skolegangen. Jeg er derfor meget tilbøjelig til at tro, at de paa-gældende Skoler, hvis Loven gennemføres, ville faa Paalæg om at ansætte en Anden-lærer, altsaa en Lærer med mindre Løn, men en seminaristisk uddannet Lærer i Stedet for de her i Paragraffen omtalte Folk. Jeg siger derfor til de ærede Jyder, at de ikke maa lide for sikkert paa, at Udgangen ikke bliver den, som jeg her har sagt.

Vi komme nu til et Afsnit, som nærmest handler om Lærerkaldelsen. Der er rigtignok her indkommet den Pudsighed — jeg har ikke set efter, om det samme er Tilfældet i de tidligere Forslag, men den skyldes vist en Skødesløshed hos Landstinget, som har været for hurtig i Vendingen — at Valget af Tilsynet eller Skoleraadet staar under Lærerkaldelsen. Det burde have været et lille Kapitel for sig selv og kunde ogsaa magelig blive det, da der er foreslaaet en Skoleinspektør, og man under

dette Kapitel kunde tage nogle af de særlige Bestemmelser med. Naar det staar under dette Kapitel, og Kapitlet oven i Købet begynder dermed, burde Overskriften absolut lyde: „Skolekommissionens Sammensætning m. m.“ i Stedet for: „Lærerkaldelse m. m.“; men det er som sagt vel kun sket ved en vel hastig Vending fra Landstingets Side for saa meget hurtigere at faa Lovforslaget herved. Hvad nu Lærerkaldelsen angaar, er det sikkert, at Betingelserne for at søge et Embede jo efter § 17 er, at den Vedkommende har sit Lærebrev, sit Testimonium i Orden. De Betingelser, der opstilledes som Forudsætning i § 17, skulle gælde for alle tre Ansøgere, som indstilledes, og det anser jeg for fuldstændig rigtigt. Naar Indstillingsmyndighederne, Kommunalraadene, have Lov til at indstille 2 ukvalificerede ved Siden af en kvalificeret, saa tilegne de sig ikke alene Indstillingsretten, men ogsaa Kaldelsesretten, og det er fuldstændig urigtigt. Jeg er fuldstændig paa det rene med, at den Forandring, som er foregaaet, er rigtig, for naar det hedder, at Kaldsmyndigheden skal have Ret til at vælge mellem 3, bør der ogsaa indstilles 3, som ere kvalificerede. Men fordi jeg finder det andet urigtigt, finder jeg det dog ikke rigtigt, at Ministeriet har fortolket Loven paa den Maade, som sket er, for det er et Overgreb paa Loven. Dette har jo nylig været paa Om-tale — eller det var maaske navnlig i Fjor — det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) gjorde en meget hæftig Opposition mod den Maade, Loven var forstaaet paa. Jeg siger, at jeg kan ikke billige, at Ministeren fortolker Loven paa en saadan Maade, thi det skader Retsbevidstheden; der er ikke noget, som skader Retsbevidstheden mere end dette, og det er især Tilfældet, naar det er fra Kultusministeriet, at en Fortolkning gøres gældende, som er i aabenbar Strid med Lovens klare Ord og Bogstav, og en Undervisningsminister burde betænke sig paa at gøre saadanne Fortolkninger gældende. (Afbrydelse.) Nej, Misbrug kan ikke undskyldes en saadan Fremgangsmaade. Men jeg mener, at det er absolut galt, at man her i Lovforslaget har taget den gamle Form op igen, som man havde i den bestaaende Lov: Hvis ingen af de indstillede findes „skikket eller værdig til Embedet“. Denne Form er nemlig tagen op i § 16, hvor det hedder, at hvis ingen findes skikket eller værdig af Hensyn til hans Lærervirksomhed eller moralske Vandel, maa de sende Indstillingen tilbage. Det er aldeles forkasteligt,